

Pastisseria RAGA Major, 105 - Telèfon 72 03 53 ULLDECONA	BAR EL REBOST Carrer Calvari, 57 - Tel. 72 07 86 ULLDECONA	Vídeo-Foto MILLAN EUROCRHOM - Laboratori Fotogràfic Distribuïdor Vídeos JVC Avda. Ramon Salomón, 19 - Tel. 72 03 63 ULLDECONA
<i>Mutua General de Seguros</i> AGÈNCIA LABERNIA Assessorament - Tramitacions - Assegurances - Viatges Major, 108 - Tel. 72 00 81 - ULLDECONA	Fusteria LAVEGA-BOSCH, C.B. Avda. Escoltes, 5 - Tel. 72 11 37 ULLDECONA	Oficina Tècnica LO y SA Major, 111 - Telèfon 72 00 48 ULLDECONA
SUMINISTROS "LA SÈNIA" JOAN CORDOBA i SERRA Materials Construcció - Decoració LA SÈNIA - ULLDECONA	LLIBRERIA PASALAMAR Carrer Sant Antoni, nº 13 ULLDECONA	Escumosos SANS BEGUDES i REFRESCOS Entenza, 30 - Telèfon 72 03 40 ULLDECONA
Auto-Escola PITARCH Plaça Sales i Ferré, nº 15 - Tel. 72 07 17 ULLDECONA	<i>Radió Ferré</i> C/. Sant Antoni, 38 Tel. 72 01 08 ULLDECONA	Carnisseria OLGA Major, 160 - Telèfon 72 04 64 ULLDECONA
Relotgeria ITARTE ULLDECONA	Motos-Cicles VIDAL Motos-Bicicletes-Motocultors MOVICAM i Motoserres TRONK Clavé, 37 - Tel. 72 05 23 - ULLDECONA	MAPFRE Grup Assegurador Delegat a Ulldecona: PERE SANS i ARASA Sant Antoni, 28 - Telèfon 72 03 37
Ferreteria GRAU Listes de Noces - Electrodomèstics SUPER-SER Pintures TITAN-LUX - Distribuïdor Oficial BOSCH Major, 104 - Tel. 72 01 89 - ULLDECONA	BEGUDES TOMÀS LLUÍS C/. Del Mar, 66 - Tels. 72 06 34 - 72 03 04 ULLDECONA (Montsià)	CONSTRUCCIONS LA TORRA C/. Ermita - Tel. 72 02 99 - ULLDECONA
Mobles ARNAU Sant Lluç, 12 - Major, 82 Tel. (977) 72 03 58 ULLDECONA	Perfumeria i Cosmètica Major 110 Telèfon 72 05 81 - ULLDECONA	JMS ELECTRODOMÈSTICS Joan Miquel Subirats Castell / C/. Major, 153 - Tel. 72 06 38 - 43550 ulldecona

C. C. R.

JULIOL / AGOST 1991

NÚM. 55

Finalitzada la III Diada del Castell, la Secció de Muntanya ja ens plantejàvem el nom del proper comanador. Pensant en varis noms va sorgir entre d'altres el d'un home faldut per excel·lència, conegut i admirat per tots pel seu saber, per la seva humanitat i l'amor que de sempre ha demostrat, i és que quan vam sentir el nom de MANEL OLLÉ tots vam somriure acceptant amb entusiasme la proposta de ser ell qui ocupés aquest càrrec.

A continuació us comentem la xerrada que vam mantenir amb ell després d'haver-li comunicat la nostra decisió, una conversa que hem de dir que va ser molt gratificant i positiva per a nosaltres, i us podem assegurar que escoltant-lo ens van passar les hores sense adonar-nos-en.

-Nom complet i professió:

-Manel Ollé Albiol, i actualment per circumstàncies de treball visc a Tortosa.

Em dedico a l'ensenyament, especialitzat en la rama de literatura catalana, a les classes procuro ensenyar alguna cosa més que el que diuen els llibres. Intento que els alumnes entenguin valors tan importants com la justícia, la convivència, la tolerància i el respecte, i el que us puc assegurar és que a classe mai s'ha ridiculitzat a ningú i sempre intentem traure els millors valors que cada alumne porta. Moltes vegades els dic que ens hauríem d'estimar les persones, però, si l'estima no és possible almenys ens hem de respectar.

De vegades per algun racó del terme he trobat a faltar algun arbre que s'ha arrancat, alguna olivera d'una gran bellesa, però una olivera sempre som a temps de tornar-la a plantar, en canvi, no podem perdre cap persona, tothom hauria de gaudir d'allò que és imprescindible per a la seva formació, i ens hem d'esforçar en no perdre'n cap, ni un.

-Què t'agradava fer quan vivies aquí? Pertanyies alguna Entitat?

Vaig pertanyer a la Societat de Caçadors. No sé si vaig arribar a portar mai una peça a casa, però per a mi van ser molt positives les caminades que fèiem per conèixer el terme i la natura.

Sortia a la Passió. El que va ser molt important per a mi, és l'ambient que s'hi vivia, ja que vaig conèixer molta gent, i vaig fer-ne grans amistats.

Al C.C.R. vaig estar una llarga temporada. Vaig viure molt interessadament la descoberta de les pintures rupestres, moment molt important que recordo amb il·lusió i afecte i on posteriorment he portat molta gent per a que conegui tal meravella.

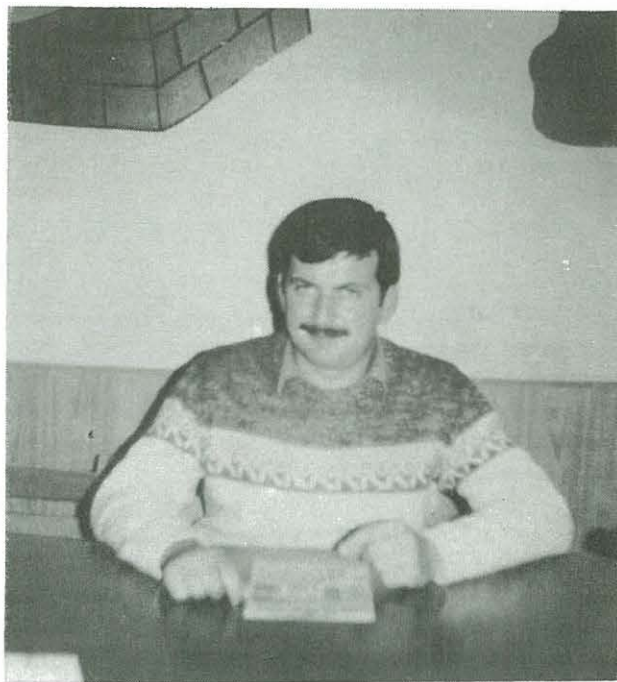
-Què representa per a tu, com a Ulldaconenc, el Castell?

-Ulldacona com a vila culta i antiga té molts edificis que podrien simbolitzar el poble, per exemple si vosaltres tinguessiu un negoci com ... una pastisseria, per dir-ne algun, i vulguessiu trobar un símbol que acredites que es tracta d'una pastisseria d'Ulldacona, podrieu reproduir l'església, que és una joia (jo tenia un professor que era canonge i director de l'Institut, que més d'una vegada m'havia arribat a dir: "Si a Madrid tinguessin una església com la del teu poble!!"), també l'Ermita de la Pietat, el Claustre de l'Ajuntament, la Creu del Terme, els mateixos Perxens... i un no acabar, el Castell n'és un dels símbols i en el moment que va caldre fer una moneda fraccionaria es va posar el Castell. És una fita que des de molt lluny et senyala on és la teva gent. És una part molt important de la nostra col·lectivitat, un reflex de moltes civilitzacions que ens han precedit.

De petit anava molt al Castell, i he portat molta gent a visitar-lo, i he de dir que cadascú que he portat m'ha fet adonar d'alguna cosa important que poseeix el Castell, per exemple: M. Joan Grifoll, un gran compositor de música sacra i de sardanes admirà l'extraordinària acústica que té l'església del Castell. En Ramon Amigó, un intel·lectual de Reus, es va meravellar del camí del Banyador que condueix al Castell, deia que conservava trets antiquíssims i interessants que de totes totes cal conservar. De sempre hi ha hagut i hi ha gent: professors, pagesos, caçadors, que t'expliquen coses interessants del Castell.

-Futur del Castell d'Ulldacona, una vegada restaurat?

M'agrada molt aquesta pregunta. Penso que s'hi podrien fer moltes coses. Ja en el procés de restauració s'hi podria fer camps de treball, per a que el jovent aprenguessi ofícis quasi bé perduts, com el de picapedrer, l'art de

treballar la pedra i donar-li forma, o l'ofici de margener que avui encara podria ser útil.

Avui en dia estem encavalcats entre dos mons diferents, encara que un d'ells ja ha perdut la partida, però del que se'n va hi ha coses precioses que s'haurien d'intentar conservar.

Per exemple, abans al segar el blat es cantava, i la música, la tonadilla que acompanyava aquelles cançons era antiquíssima. El que vull dir-vos és que és un gran avanç de la tècnica que avui no es segueix com abans, no éssent així el treball tan dur. Jo n'estic a favor del progrés, però s'ha de reconèixer que darrera el passat se'n va també tota la cultura que ho envolta, en aquest cas, aquestes cançons, o els noms dels utensilis que es feien servir.

Bé, tornant al que m'heu preguntat, penso que després de restaurat, tot i que serà una etapa llarga, no veig sigui cap disbarat, que es quedés com a camp d'aprenentatge d'estiu, inclús hi podria venir gent de tota Europa, ja que el Castell reuneix molt bones condicions, com que tenim prop el mar. Penso que podrien fer-se cursos molt interessants.

La torre quadrada podria servir com a mena de Museu, de vegades a les cases velles quan es fan obres es llencen coses d'autèntic valor. Jo recordo, per exemple, un molí, un celler, un balcó, una capelleta, i tantes altres coses, que de vegades per imperatius del temps o del espai s'han de tirar fora. No vull dir de cap manera que el Castell serveixi per guardar trastes vells, les andròmines i els racons, però si que hi ha coses que els nostres fills o nets seria interessant que coneguessin, s'han de conservar les arrels, i de vegades una senzilla gerra de guardar oli, un morter fet de la magnífica pedra del nostre poble podria conservar-se sense massa problemes.

L'església del Castell es podria utilitzar com a església en alguna ocasió i recuperar la seva patrona la Mare de Déu dels Àngels, fer audicions, conferències, concerts aprofitant la bona acústica que té.

Això són idees, com segur se'n podrien trobar d'altres, però en tot cas, el que mai es pot fer, es terure-li la pols dels segles, al Castell hi ha mil anys d'història, i el que és importantíssim: les coses fora de mida s'han de tractar amb un respecte fora de mida

-Què penses de la iniciativa de fer la Diada del Castell?

-Penso que és una gran iniciativa, no només aquesta, sinó la que sigui que li doni al Castell sentit d'aplec, trobada, per dignificar-lo, per convertir-lo en cosa de tots.

-Quina altra activitat es pot fer per a mantindre viva la presència del Castell?

Es podrien preparar un grup de guies competents en condicions d'explicar als escolars i visitants, la història, la vida del Castell.

Es podria fer una guia turística en el Castell fos un lloc a visitar.

Ah! i penso que als escolars a més d'explicar-los el que és el Castell, s'hauria de despertar en ells l'afecte envers a ell per estimar-lo i respectar-lo com a casa de tots.

A mi em van explicar una vegada que al Castell hi ha un camí subterrani que va fins al Puig, jo no sé si això és cert, però hi ha moltes

anècdotes, històries, fàbules, llegendes sobre el Castell, sabudes per caçadors, pagesos, treballadors dels voltants que siguin reals o fantàstiques, són importants i s'haurien de recollir per a que no es perdessin.

-Que penses del càrrec de Comanador?

-La veritat em sorprengué que pensessiu amb mi. Ara, m'ho demaneu, ho oferiu amb tanta cordialitat i simpatia que ningú no podria negar-s'hi. Si aquest càrrec m'ha de servir per estar més amb els meus amics durant unes hores i em dóna l'oportunitat de donar un brinet de missatge de respecte, tolerància i amor, ho emprenc amb satisfacció i espero fer-me mereixedor de tanta confiança.

Amb unes paraules de comiat vam donar per finalitzada aquesta entrevista, no sense acordar trobar-nos ben aviat per seguir parlant. El que us podem dir que nosaltres, després d'haver parlat en ell vam arribar tots dos a la conclusió de que ens hagués agradat molt tenir a MANEL OLLÉ, com a professor. □

Josep i Irene

ACTIVITATS DEL C.C.R. A LES FESTES MAJORS

Dissabte, dia 31 d'agost, a les 10 del matí:
XX CONCURS DE DIBUIX RÀPID

per la tarda: **Inauguració de l'EXPOSICIÓ DELS TREBALLS DE DIBUIX RÀPID**

Dijous, dia 5 de setembre, a les 9,30 del matí:

4a DIADA DEL CASTELL

Organitzada per la Secció de Muntanya del C.C.R., amb la col·laboració de:
AJUNTAMENT D'ULLDECONA, SERVEIS TERRITORIALS DE CULTURA DE LA GENERALITAT, MUSEU DEL MONTSIÀ
CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, FUSTERIA BRUSCA I ANTONI DOMÉNECH.

Dissabte, dia 7, a les 12 del matí, a la Casa de Cultura:

LLIURAMENT DE PREMIS DEL XX CONCURS DE DIBUIX RÀPID

per la tarda: Es participa a la **DESFILADA DE CARROSSES**

El C.C.R. us desitja a tots BONES FESTES!!

XX CONCURS DE DIBUIX RÀPID

BASES:

1. El Centre Cultural i Recreatiu convoca el Concurs de Dibuix Ràpid, amb motiu de les Festes Majors i amb la col·laboració de l'Excm. Ajuntament, Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat a Tortosa i la Caixa Tarragona. Podrà participar-hi tothom que ho desitgi. Els concursants seran classificats segons les seves edats en les següents categories:

- A) fins als 5 anys.
- B) de 6 i 7 anys.
- C) de 8, 9 i 10 anys.
- D) d'11, 12 i 13 anys.
- E) de 14 anys endavant.

2. Les inscripcions es faran a les oficines de la Caixa Tarragona, i el plaç per a inscriure's quedarà clos el dia 31 d'agost.

3. El dia per a realitzar els treballs serà el dissabte 31 d'agost, a les 10 del matí, hora en que els participants hauran de concentrar-se a la Plaça l'Església i des d'allí es traslladaran al lloc escollit per realitzar els treballs.

4. Tots els concursants dibuixaran dos temes. El primer serà un model obligat i comú a tots els participants i, el segon, serà imaginatiu i lliure. Els dibuixos seran exposats a l'Ajuntament i podran ser visitats pel públic durant les Festes Majors.

5. Es nomenarà un jurat qualificador que atorgarà de manera general dos premis per cada categoria i tema, concedint-se també els accésits que el jurat cregui convenients. S'establirà una classificació social entre els socis del Centre Cultural que quedin millor classificats en cada Categoria.

6. El lliurament de premis tindrà lloc el dissabte, 7 de setembre, a les 12 hores, a la Casa de Cultura.

Caixa Tarragona

La programació de les IX Jornades de Teatre d'Ulldecona deixarà enguany de celebrar-se al tradicional escenari on es venien fent des dels seus inicis. El Cinema SAVOY serà el nou marc on tindrà lloc la mostra teatral degut a les obres de reforma del Teatre Municipal de la vila.

El Centre Cultural i Recreatiu i l'Ajuntament d'Ulldecona habilitaran la sala del SAVOY per a representar els diferents muntatges que integren la programació del cicle teatral. D'aquesta manera l'iniciativa del CCR no es veurà trencada donades les condicions inmillorables del local a l'espera que Ulldecona compte amb les noves i desitjades instal·lacions al teatre de l'Orfeó Montsià.

L'adient aforament del cinema, unes sis-centes localitats, podran donar cabuda als espectadors que cada any acudeixen a les jornades que començaran el primer diumenge d'octubre fins al 3 de novembre i que comptaran també amb el suport del Pla Cultural de l'Associació del Personal de la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona.

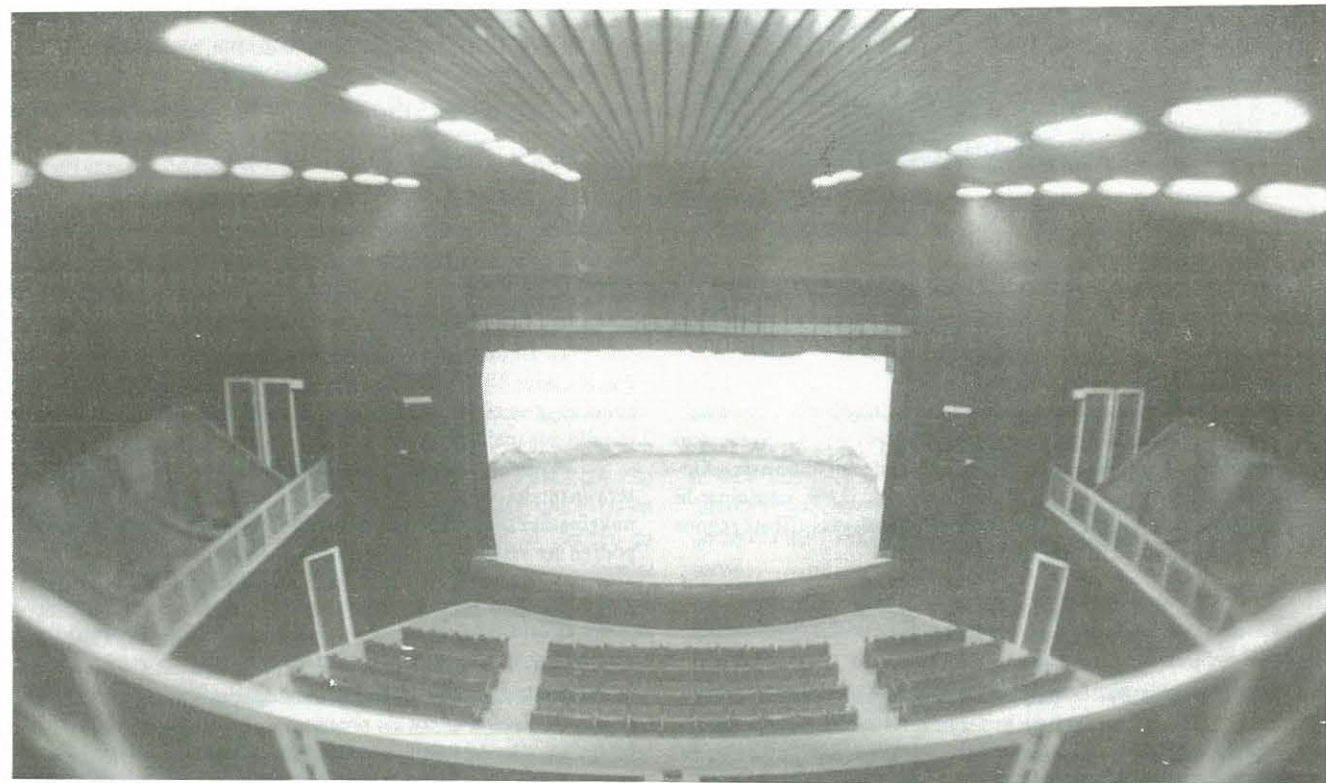
El programa amb els grups participants s'ha confeccionat de manera que els espectacles siguin entretinguts i que al mateix temps s'acoplin al nou espai escènic. "L'anònim veneçià" pel Grup Tandem, de Sant Feliu de LL., "Pels pèls" de La Tramoia de Sant Pedor o "Viure a Malibú" a càrrec del CCR

són alguns dels ambiciosos muntatges que tothom podrà presenciar.

PRIMERA FASE DE REMODELACIÓ

Mentrestant, al teatre de l'Orfeó Montsià es durà a terme el projecte de reforma que té com a finalitat realitzar un canvi de cobertes a la zona de l'escenari i telar, ja que constitueixen un dels elements arquitectònics pitjor conservats.

L'Ajuntament, sensibilitzat per l'estat actual del teatre (tothom sap que és en aquest local on tenen lloc la majoria d'actes públics, socials, polítics i culturals) i aprofitant una subvenció de 30 milions de pessetes del Ministeri de Cultura per al pressupost d'enguany, així com les partides adients del pressupost municipal d'inversions, ha projectat una primera fase de treballs imprescindibles per a renovar les instal·lacions escèniques. Segons contempla la Memòria del projecte bàsic de reforma redactat per l'arquitecte Santiago Espinosa la demolició dels murs existents es realitzarà manualment així com els mecanismes de tramoia existents a la caixa de l'escenari. La distribució interior del mateix es farà d'acord amb el projecte redactat per l'enginyer tècnic Santiago Sarrate.

LES OBRES A FER ARA

El pressupost general de reforma del teatre de l'Orfeó Montsià puja a 39.120.558 ptes. en la seva primera fase, que servirà per a dotar l'escenari i dependències auxiliars d'una nova infraestructura tècnica. L'actual teler de fusta de 54 m2 serà substituït per un altre de metàl·lic d'una superfície de 162 m2 amb capacitat per a instal·lació de decorats contrapesats fins a 500 kg. de pes. Hi ha prevista la dotació de 52 tirs. Per a suportar els telons i decorats es precis disposar de certs elements com corrioies, cordes i barres. Aquest conjunt anomenat "tirs de decorats manuals i contrapesats" estan calculats per a suportar decorats amb un pes màxim de 150 kg. i inclús molt més. La reforma d'ara inclou també la construcció d'unes passarel·les perimetrals on es controlarà la pujada i baixada de decorats. També es podran utilitzar per a posar-hi projectors d'il·luminació, instal·lacions elèctriques i tomes de connexió. En aquesta primera fase només s'instal·laran dos dels tres ponts de tramoies previstos, conjuntament amb el del fons per al servei de ciclorama, tots els de tipus "espacial". El disseny de les baranes dels ponts està pensat per facilitar els treballs al personal que manobra pels mateixos. També per a un millor aprofitament de l'escenari s'ha previst la col·locació d'unes mampares registrables als costats laterals del escenari, que serviran per a protegir els contrapesos dels ponts superiors i recolzar decorats corporis d'ús manual al nivell d'escena.

Tot l'esmentat fins ara s'ha seleccionat d'acord amb les possibilitats econòmiques existents al moment (1ª fase), deixant per a una segona fase la total cobertura del equipament com el teló metàl·lic tallafocs, el sòl del escenari desmuntable, quadres elèctrics i connexions, cabina de llums, sala de dimmers, cabina de so, i serveis auxiliars de l'escenari.

'Viure a Malibú'

Una comèdia popular contemporània

Joaquim Vilà i Folch

(Viure a Malibú). D'Ignacio del Moral

Aquesta producció té tots els elements per convertir-se en una comèdia d'un gran abast popular. Ignacio del Moral, prolífic escriptor teatral nascut a Donostia fa trenta-tres anys i resident a Madrid, un dels guionistes del programa de TVE *Pero, ¿esto qué es?*, ha sabut construir una comèdia contemporània que ens parla de temes molt pròxims, de conversa quotidiana, com és ara la marginació social, la relliscada cap a la droga adicció i la delinqüència, l'amistat, la convivència, i, sobretot la por i els prejudicis socials. Per tot això, tan solemne i important, Del Moral ens ho explica en clau de comèdia i les tensions, contínues i ben tibades es desfan davant la rialla que esclata alliberadora a cada moment i en la situació que s'encarrila sense massa vergonya cap a un final feliç, gratificant. A la situació tensa i conflictiva que Del Moral crea, sobretot un seguit de supòsits i consideracions dictades bàsicament per la por, li oposa l'argumentació humaníssima de creure en la bondat de les persones.

TARDOR 91

IX JORNADES DE TEATRE D'ULLDECONA

Del
6 d'octubre
al
3 de novembre

US ESPEREM!!

CAJA DE MADRID
CAIXA D'ESTALVIS

* ESTUDI
* REPRODUCCIONS
* FOTO INDUSTRIAL
* GRAFISME

ULLDECONA
MAJOR, 60
Tel. 720057

TRACTAMENTS I AFLORAMENTS D'AIGUA

Plaça Diputació, 6 - Telèfon 72 07 54
ULLDECONA

VENDA I PROGRAMACIÓ D'ORDINADORS
TELEX
TELEFAX
SISTEMES DE DICTAT, etc.

Major, 124
Telèfon (977) 72 04 39
43550 ULLDECONA
(Tarragona)

DISTRIBUIDOR AUTORIZAT
DE
PHILIPS INFORMATICA Y COMUNICACIONES, S.A.

PHILIPS

Viure a Malibú

El grup de Teatre del Centre Cultural i Recreatiu d'Ulldecona presenta enguany "Viure a Malibú" versió catalana de l'obra *Dias de calor* de l'escriptor Ignacio del Moral.

El text, senzill, quotidià, gira a l'entorn de la violència i marginació juvenil, però tractat amb clau d'humor. "Marina és la dona d'un drogadicte, el qual és a la presó a causa d'una denúncia que ella mateixa ha fet a la policia. Rosa, s'ha escapat de casa seva perquè el seu home li pegava. Comparteixen pis. Marina viu amb la por que el seu marit, que ha sabut que va ser ella qui el va denunciar, torni o envii algun amic seu per a matar-la. L'amic arriba de nit. Es diu Chato i ha sortit de la presó amb la condicional"

Les crítiques han definit l'obra com una "divertida comèdia urbana" amb un llenguatge real, del carrer, fugint del català dels escenaris per tal d'aconseguir una millor identificació amb l'espectador.

L'obra amb ganxo comercial interessa a tothom per la seva actualitat, en especial al públic jove.

Les diferents seqüències de l'obra es troben lligades amb música de Joaquim Sabina, Mecano, Radio Futura, Sau..., música que serveix d'evasió als personatges davant les dificultats de sobreviure en aquest món tan agressiu.

FESTIVAL INFANTIL

Un any més el Centre Cultural ha organitzat el Festival Infantil al mes de juny. Aquest Festival està pensat per a que hi participin tots els nens que són socis de l'entitat.

Com sempre van haver dues parts, a la primera van participar els més joves amb cançons, balls, i també petits "gags" de teatre. I a la segona part els més grans van representar l'obra de teatre "El malalt imaginari" de Molière.

Donem les gràcies a tots els qui han col·laborat en aquest Festival, especialment a les organitzadores del mateix: Marisé Plà i Mª José Royo.

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA

ORDRE PÚBLIC A LES ACABALLES DEL SEGLE PASSAT - (i 2)

Continuant amb aquest tema que vàrem iniciar a l'anterior Butlletí, avui ja el deixarem per finalitzat tot i veient el que ara us passem a exposar:

C - Petits robatoris. Un tercer grup ens parla de petits robatoris, com puguen ser olives, aufals, blat garrofes, etc. Hem localitzat 10 oficis que ens parlen d'aquestes coses. El tant per cent sobre el total representa el 16'1%. Anem a veure-ho:

"17 de junio de 1.890 - Fernando S. G. estaba segundo trigo en una finca de la partida Fanecada que dice ser suya, pero como quiera que la descrita finca se encuentra en posesión desde hace más de un año y un día, de Francisco Grau S., los guardias municipales han procedido a la detención del referido Fernando S. el cual junto con la hoz con que practica la siega pongo a disposición del Juzgado"

"9 de septiembre de 1.892 - El guardia municipal sorprendió cogiendo flores dalias a José V.F., aprendiz de carpintero, en el jardín del paseo".

D - Altres diversos. Hem inclòit aquí tota una sèrie de fets delictius diversos com pedrades, jocs d'atzar prohibits, "golpes contundentes", escàndols públics, etc. aquests en número de 22. Sobre el total representen un 35'5%. Volem cridar el vostre interès sobre un joc prohibit anomenat de "les boletes", que com podeu comprovar figura molt ben definit i explicat. Passem a veure els més significatius:

"26 de febrero de 1.891 - Los guardas sorprendieron al vecino Agustín B. A. un perdigacho enjaulado en el serón de un jumento, cuando regresaba desde una finca que posee en la partida de la Egüeta en la que tiene una barraca evidente destinada a la caza. Como quiera que el hecho puede constituir una falta, lo traslado a ese Juzgado con el referido perdigacho y jaula correspondiente a los efectos de justicia."

"26 de marzo de 1.891 - Sr. Juez: En fecha de ayer tuve el sentimiento de sorprender en el Café del Centro a cargo de Bautista Fontanet y en la mesa de billar de dicho establecimiento, sin que pudiera hacer lo propio con los jugadores, el juego de azar conocido en el país como "les boletes", que consiste en arrojar desde un extremo del billar a la tronera del ángulo más distante ocho bolas a un tiempo, ganando el que tira si entran en número par y perdiendo en caso contrario, entendiéndose que en el primer caso debe continuar el juego lo menos por otra vez sin retirar la apuesta la cual junto con las ganancias se va copando por el banquero. Lo que participo a Vd. con entrega de las bolas aprehendidas a los efectos consiguientes."

"4 de mayo de 1.891 - Los sujetos que se expresan al margen expendieron carne de cabra, sin previo conocimiento de la autoridad ni del público". Responsabilidades señaladas en el Art. 992 del Código Penal"

"22 de junio de 1.891 - Sr. Juez: En la casilla del Guarda Barreras ubicada en este término municipal y carre-

Revòlver de tambor de sis bales sistema Laforcheau. És de l'època que venim tractant. La mena de baqueta que s'aprecia a la part inferior del canó servia per extreure les beines del tambor. La daga amb l'empunyadora de marfil és mora i fou localitzada a Ulldecona. Les dues bales pertanyen a aquest revòlver. Noteu com el pistó de les bales va a la part lateral. Aquesta arma va ser el primer pas per tal d'arribar a les actuals.

tera de Vinaroz desde hace bastante tiempo se expende aguardiente al por menor durante todo el día y especialmente durante aquellas horas de la noche en que no se permite hacerlo en el poblado, ni allí, pero como la distancia que la separa del pueblo, no permite vigilarla resulta que al regresar los bebedores al amanecer vienen generalmente en tal estado que muchas noches tienen las patrullas que enfrenarse con ellos."

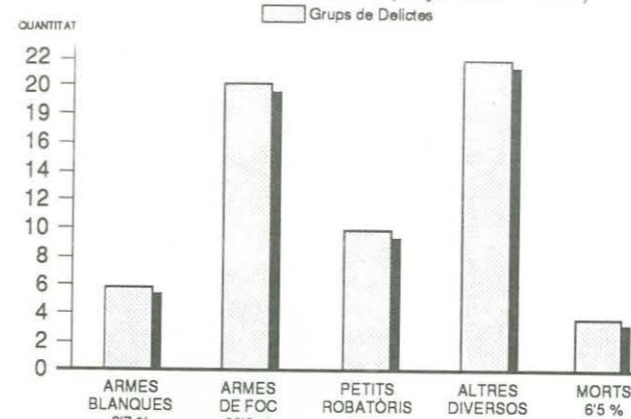
"15 de marzo de 1.892 - El Alcalde del Barrio del Pas, Tomás Fibla Canalda, se personó en la taberna de Bautista Queral Castell, al objeto de evitar que se continuara jugando a la morra y alborotando. Encontró allí a los sujetos anotados al margen, de los cuales R.R.B. no solamente desconoció la Autoridad con palabras humillantes, sino que le dirigió retos a desafío. Se vio obligado a permanecer unos 19 minutos en la taberna por temor a ser atacado al salir a la calle."

"19 de septiembre de 1.892 - A la salida de la Taberna de Tomás Lluís a consecuencia de algunas cuestiones relativas al pago de mistela consumida por el vecino Daniel Ll. R. fue atacado por un tal José criado de Lucas Sales que le cogió por el cuello y por Joaquín S. U. quien con una pistola le dio un golpe en la cara causándole una ligera lesión, al tiempo que le decía que si no pagaba la mistela le saldría por los co..."

"24 de enero de 1.893 - Sr. Admdor. Casa de Beneficiencia de Tortosa- Acompañó partida de Bautismo y registro civil del expósito encontrado en la puerta de una casa de esta villa para que se sirva admitirlo en esta casa de beneficencia."

E - Homicidis. I ja per acabar ens trobem amb un cinquè grup, aquest més reduït, com és natural, i tracta d'homicidis. Aquest últim grup, del que hem localitzat la xifra de

ACTES DELICTIUS (Anys 1891 - 1893)

Gràfic dels fets que hem tractat i considerats com a delictius entre els anys 1.891-1.893 a Ulldecona.

quatre morts violentes, representa un 6'5% del total dels oficis tractats. Considerem que 4 morts en tres anys és una xifra força elevada i representativa del grau de violència que patia la nostra petita població rural ara fa cent anys. Veiem-ho:

"19 de septiembre de 1.892 - Sr. Gobernador: Hoy a las once horas de la mañana entre los maizales de esta huerta inmediatos a la calle Alegre, se ha cometido al parecer un homicidio en la persona de José Prats Castell viniendo a caer a unos cuarenta metros del supuesto punto de la reyerta y a más de la mitad de la nombrada calle sin que haya podido declarar ni recibir auxilio de ninguna clase desconociendo esta alcaldía a la hora presente más detalles ni el presunto autor del delito."

"23 de enero de 1.893 - Sr. Gobernador: Ayer a las diez de la noche Joaquín Prades Sabaté, al llegar a la puerta de su casa sita en el Barrio Castell, se le disparó una pistola que el mismo llevaba en la cintura, resultando muerto de dicho disparo."

"9 de agosto de 1.893 - Sr. Gobernador Civil: En el día de hoy ha sido encontrado muerto al parecer por arma blanca y en la calle de Sta. Bárbara, junto a su propio domicilio, la persona de Joaquín Esteve Elies. Se encuentra preso en las cárceles municipales Agustín C. L. como presunto autor del hecho."

"23 de diciembre de 1.893 - Sr. Juez Municipal: Según me comunica el Alcalde pedáneo del barrio rural del Pas en la finca conocida con el nombre de Arbolí se ha encontrado un hombre muerto al parecer violentamente."

Conclusions-

I després de l'exposició venen les xifres. En només els tres anys que hem acotat el nostre treball, hem pogut localitzar 62 actes delictius, considerats suficientment greus, pel fet de que se'n va arribar a donar part al Jutjat Municipal. Aquesta xifra ens dona una delinqüència de 20'66 casos anuals. Si ara considerem que la població per aquelles dates era a Ulldecona de 6.564 habitants (segons el cens de població de l'any 1.887), ens trobarem amb 3'15 casos a l'any i mil habitants. Una xifra altament elevada com podeu comprovar.

Considerem que aquests anys que hem tractat, eren uns anys molt difícils, de gana, d'epidèmies i de guerres carlines encara recents, de treball dur i pesat, de sortir encara de nit amb el carro cap al tros o "d'anar-se a quedar" temporades senceres aïllats a la caseta del "vilà" o del "monte", exposats a mil perills de bandolerisme, de vegades simplement per tal d'aconseguir robar la cistella de la "berena". Aquests perills comportaven que la gent sempre tingués a mà la faca o l'arma de foc amagada a dintre la faixa; aquesta faixa que era un veritable pou sense fons per als nostres avant-passats, on igual tenia cabuda la "pataca" i la pipa per a fumar, com la bossa dels diners o el "retrato" de la núvia. Qualsevol moment d'acalorament, per qüestions d'honor, de núvies, de política o d'allò que fos,... podia motivar el pegar mà a la faixa i atreure a relluir el ferro.

Aquesta violència no era exclusiva només d'un poble o comarca, sinò que era un fenomen bastant generalitzat, fruit d'una època, d'unes condicions de vida dures i penoses, d'un sentiment molt elevat de l'honra i de l'homenia, i a la vegada d'una mentalitat ruda i poc cultivada.

A Déu gràcies, avui dia ja ningú utilitza faques si no és per tallar el pa, ni s'embesteix ningú a trets d'armes de foc pel carrer. Per molts anys que ho poguem veure així.

Text: F. Itarte. Armes: J.G.E. Col·leccionista local. Fotos: Foto Ferré

II CONCURS DE REFRANYS, COBLES I RONDALLES

Na Maria Joana Minguet i Itarte ha estat guanyadora del primer premi del II Concurs de Refranys, Cobles i Rondalles que va convocar l'Ajuntament de Tortosa al mes d'abril d'aquest any.

Des d'aquest butlletí la volem felicitar per aquest premi obtingut, així com també pel seu treball de recerca i recopilació que està fent dels audits, contes, jocs,... que abans s'utilitzaven a Ulldecona i que s'estan perdent.

Banco Hispano Americano

Sant Lluç, 35 - Tels. 72 01 28 - 72 02 53
43550 ULLDECONA (Tarragona)

CAFETERIA
SNACK-BAR

"JUGOS-BOL"
LOCAL CLIMATITZAT

Els caps de setmana es fan menjars per encàrrec

Ramon Salomón, 20 - Tel. 72 10 63
ULLDECONA

El Soci Opina...

Amb aquestes línies, iniciem avui aquí un nou apartat dintre del nostre Butlletí, amb el que pretendrem, entre d'altres coses, que ens sigui profitós per tal d'anar apropant-nos i coneixent-nos millor les cares. Així mateix, amb "El soci opina", veurem en cada nou número, allò que pensen i opinen tres dels nostres socis, escollits a l'atzar, sobre una qüestió determinada de temes d'actualitat de l'Entitat o bé d'interès local. Anem a veure la pregunta d'avui.

La Pregunta

Què penses del nou sistema d'elecció de la Reina de Festes?

PERE VIDAL I TABUÈNA

Soci del CCR núm. 23
Casat, 1 fill, 57 anys.
Comerciant de productes químics i adobs

Enguany tenim un nou sistema per tal d'elegir reina de festes. L'antic, que fins ara es venia realitzant, sembla ser que no era massa ben vist, pel fet de la "pujada" a dalt de l'escenari. A part d'això, per a mi, era la forma més democràtica de ser elegida una Reina de festes, prenent part tot el poble que vulgués.

S'hagués pogut suplir aquest mètode, per un també força democràtic, com podria ser el que s'eleguessin entre elles mateixes. Les crec molt capacitades per a això. Pot ser aquest sistema no m'acaba de desagradar.

El nou sistema que s'ha escollit enguany per la dita elecció, per a mi té certs inconvenients. El més lamentable, al ser un sistema on només influeix la sort, podria succeir en el cas que sortigués elegida una noia que les altres creguessin no sigui prou representativa i per tant ser motiu de polèmica. Per tant crec que és un mètode que no durarà massa.

JOAN ANTONI PALAU I MONTRÓS

Soci del CCR núm. 698
Solter, 69 anys.
Jubilat. Ex-empleat d'Arts Gràfiques i des de fa vuit anys President de "L'Esplai de la Caixa"

Aquest nou sistema que s'ha escollit per tal d'elegir la Reina de festes, jo particularment, com a membre d'un grup de jubilats, el trobo molt encertat. M'explicaré. A la nostra població hi han entitats de moltes maneres i característiques. Unes amb molts socis, altres amb pocs, d'altres en les que malgrat haver-hi molts de socis, com pugui ser el cas dels dos grups de jubilats, no solem acudir als balls. En l'antic sistema d'elecció era primordial, per tal de fer sortir la nostra Dama com a Reina, el fet d'acudir al ball de l'elecció, el màxim de gent possible per tal de recollir el màxim de vots. En l'antic sistema jugaven amb avantatge les Entitats més nombroses i amb més simpatitzants en edat més o menys jove i que solien acudir a aquest ball. Com és natural, nosaltres els jubilats, ens era més difícil d'aconseguir els vots i no teniem l'oportunitat de fer sortir la nostra Dama com a Reina. Per tant, el nou sistema el trobo encertat i d'aquesta manera els grups de jubilats i altres entitats minoritàries tindrem les mateixes oportunitats que la resta de les Societats. Benvingut sigui el sistema de sorteig.

SÍLVIA LABERNIA I CASTELL

Socia del CCR núm. 667
Soltera, 17 anys.
Estudiant de BUP

Ja fa temps, que trobava que el sistema d'elecció de la Reina de les festes no era l'adequat. Per què? Molt senzill, en les votacions les pubilles, totes elles molt arreglades, tenien que sortir a l'escenari a exhibir-se, com si fossin un ramat, davant tot el poble. Suposant-los una gran vergonya, i fins i tot un enorme sentit del ridícul, veint-se exposades davant la gent.

A més a l'hora de les votacions, semblava que hi havi una mica de "tongo", influències, vaja, que feien decantar el vot cap a una persona amb més amics o amb més familiars.

Per això trobo que el nou sistema que començarà aquest any és el millor. Ara, no sortirà la més guapa o la que té més amics, sinó, que totes les pubilles tindran la mateixa oportunitat de convertir-se en la Reina de les festes i així la il·lusió de poder pensar que és a tu a qui et pot tocar, no es sabrà fins que una mà innocent, agafarà el nom de la que serà la nova Reina d'Ulldecona.

(NOTA: Aquesta pregunta ha estat contestada a primeries de juliol i per tant encara no s'ha efectuat el sorteig. Segurament quan vosaltres llegireu aquestes ratlles, tots ja coneixerem els resultats del mateix i ho podem valorar amb millor coneixement de causa. Per tant preguem tinguen en compte aquest fet i situen aquestes respostes dels nostres companys, en el temps en que les varen contestar.)

LA NOSTRA PUBILLA

Es diu Mª JESÚS QUEROL ANTICH, però no intenteu cridar-la així; si voleu fer amistat amb ella li heu de dir XUS. Medeix 1'70m., és rossa i té els ulls blaus o verds, depent del dia.

Quants anys tens?

-El dia 7 de desembre en faré 18, ja que vaig néixer al 73, aquí a Ulldecona, baix el signe Sagitari.

Que tal si comencem parlant d'estudis? Encara que tu no m'ho diguis m'han "xivat" que has tret matrícula d'honor, "olé"!

-Sí, és veritat. He acabat el C.O.U. i he aprovat la selectivitat.

Gairebé tota la gent que et coneix sap

que l'acordió és un dels teus "hobbies" preferits, és veritat això?

-Sí, he estudiat i aprovat els graus elementals de solfeig i d'acordió. Però tinc més aficions com llegir, anar al teatre (quan són Jornades), sortir amb els amics i anar a la platja i practicar la natació.

I una noia jove i alegre com tu, Xus, quina música prefereix?

-M'agrada tota, però en especial el rock català, vaig anar al concert de Loquillo a Vinaròs i penso anar als que faran aquí a festes.

Com és que vas dir que sí a ser pubilla?

Algun dia m'havia agradat ser-ho i enguany al saber que les meues amigues ho eren i preguntar-m'ho el C.C.R. m'he decidit. Des de petita que, com tota la família, sóc d'aquesta entitat i sempre he estat unida a ella sortint a carrosses i tocant l'acordió i fent algun teatre als festivals infantils.

Enguany el Centre portarà la barra del ball a festes, també hi col·laboraràs com quan eres petita?

-Us ajudaré la nit que pugui, perquè ja saps tu que les pubilles han d'estar presents a diversos actes, però em sembla molt bé que el Centre s'hagi posat a treballar perquè així farà diners i podrà fer més coses, o sigui que ajudaré en lo que pugui.

Ja t'invitarem a algun que altre cubata. I, el dijous de festes de matí què faràs?

-Què pregunta!! Participar a la IV Diada del Castell, em fa molta il·lusió. Per part de la secció de Muntanya del C.C.R. ha estat una idea pròpia i original.

Xus, centrem-nos ara una mica en les properes festes, primer que res el dia 27 de juliol serà, l'elecció de la reina, hi ha novetats enguany, no?

-Sí, pujaran totes les pubilles dalt de l'escenari i seran presentades al públic. Dins d'una capsa posaran el nom de totes natros i en treuran un, aquella serà la reina. Es millor aquesta manera, així no hi ha discriminacions.

Esperem que la reina sigui la nostra pu-

Fundat l'any 1947

BUTLLETÍ D'ÚS INTERN
EDITAT AMB LA COL·LABORACIÓ DE LA
DIPUTACIÓ DE TARRAGONA

DIRECTOR:
Josep A. Làzaro i Puente

CONSELL DE REDACCIÓ:
Jaume Coll i Arnau
Francesc Itarte i Vericat
Joan J. Roca i Labernia
Anabel Folch i Millán
Josep Castell i Puñet
Marisé Pla Bel

DIBUIXOS
Joan Riba i Costes

NOTA:
El Consell de Redacció agraeix totes les col·laboracions, però es reserva el dret de la seva publicació.
El Butlletí d'Ús Intern C.C.R., no es fa responsable de les publicacions que no vagin signades pel Consell de Redacció.
L'exclusiva responsabilitat del text publicat ve identificat per la seva firma.

Edita: Centre Cultural i Recreatiu
d'Ulldecona,
Major, 147, 1r.
Apartat de Correus 52
Tel. 72 03 37
43550 ULLDECONA

Dep. Leg.: T-1227-1982

Victor, Taller Gràfic
la Sénia

billal! Que tens preparat per a festes? On penses anar?

-Aniré totes les nits al ball. L'entrada serà gratis, així la gent ballarà, es cansarà, farà sed i... a la barra a beure!! Jo també ballaré, a més de pas dobles, el ball típic d'Ulldecona, el "xim-xim". Aniré als bous a la tarda i al matí als bous de carrer (ho tinc davant de casa). I sortiré com tot l'any amb els amics a la marxeta de l'Spai.

I ja per acabar, dis-nos que desitges per a les properes festes i en especial que desitges per als socis.

-Primer que res que faci bon temps, que la gent sorti molt i s'ho passi bé. Als socis a més d'això que participen en activitats que organitza el C.C.R. i sobretot... BONES FESTES A TOT-HOM!!

Moltes gràcies, Xus. Natros també desitgem que passis molt bones festes i que sortis reina. Sort!!

Marisé